

107.

Εγχειρίδιο για την Ίδρυση και Χρηματοδότηση των ΜΚΟ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Partners

2017-1-PT01-KA204-035759

This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] and all its contents reflect the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

www.ngeurope.net

Περιεχόμενα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΜΚΟ

1.2 ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΟΙ ΜΚΟ

2. ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

3. ΠΩΣ ΝΑ ΙΔΡΥΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

3.1 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.2 ΤΥΠΟΙ ΜΚΟ

3.3 ΠΩΣ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

4. ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

4.1 ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

4.2 ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

4.3 ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

4.4. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

5. ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

5.1 ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

5.2 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το έργο NGEurope έχει εταίρους από πέντε Ευρωπαϊκές χώρες – Αυστρία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Πορτογαλία και Ισπανία. Το παρόν εγχειρίδιο για την ίδρυση και χρηματοδότηση ΜΚΟ έχει συνταχθεί συγκεκριμένα για την Ελλάδα. Εάν χρειάζεστε πληροφορίες για οποιαδήποτε άλλη χώρα εταίρο του NGEurope, παρακαλώ συμβουλευτείτε το αντίστοιχο έγγραφο στην ιστοσελίδα του έργου.

1.1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΜΚΟ

Στην Ευρώπη, δεν υπάρχει ένας κοινά αποδεκτός ορισμός των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών ή των Μη Κερδοσκοπικών Οργανισμών και οι ορισμοί που υπάρχουν ποικίλουν από χώρα σε χώρα. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα εγγενή χαρακτηριστικά που είναι παγκοσμίως αποδεκτά. Αυτά είναι:

- Είναι ιδιωτικοί οργανισμοί, το οποίο σημαίνει πως δεν ελέγχονται από κυβερνητικές υπηρεσίες.
- Ο κύριος στόχος τους είναι η εξυπηρέτηση ενός κοινωνικού ή δημόσιου σκοπού.
- Μπορεί να έχουν κέρδη, τα οποία όμως δεν διανέμονται στους μετόχους ή τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, αλλά αντιθέτως επανεπενδύονται για την εκπλήρωση της κοινωνικής ή δημόσιας αποστολής του οργανισμού.
- Στηρίζονται στον εθελοντισμό, το οποίο σημαίνει ότι η προσφερόμενη εργασία είναι αποτέλεσμα της ελεύθερης βούλησης και του ενδιαφέροντος των συμμετεχόντων.
- Πολλοί τύποι ΜΚΟ βασίζονται κυρίως στην εθελοντική εργασία.

Οι ΜΚΟ υπάρχουν σε όλο τον κόσμο και ασχολούνται με ποικίλα ζητήματα, όπως την υγεία, τον πολιτισμό, το περιβάλλον, την αστεγία, την πείνα, τη φτώχεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις τέχνες, τα αθλήματα και πολλά άλλα. Υπάρχουν πολλοί τύποι ΜΚΟ και σε κάθε χώρα μπορεί να διαφέρει η νομική τους μορφή, ο έλεγχος και οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες. Οι ΜΚΟ και όλοι οι σχετικοί φορείς ανήκουν στον Τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας (ή στον Τρίτο Τομέα), ο οποίος αποτελεί μια αναπτυσσόμενη οικονομική δύναμη σε όλη την Ευρώπη και έχει σημαντικό αντίκτυπο στην επίλυση προβλημάτων της κοινωνίας.

1.2. ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΟΙ ΜΚΟ;

Όπως προαναφέρθηκε, το έργο των ΜΚΟ καθοδηγείται από κοινωνικά ή δημόσια προβλήματα και ως εκ τούτου εμπεριέχει μεγάλη δυναμική κοινωνικής δράσης για την επίλυσή τους. Οι περισσότερες ΜΚΟ δραστηριοποιούνται σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο και είναι πολύ κοντά στην κοινότητα. Αυτή η εγγύτητα με την κοινότητα επιτρέπει στις ΜΚΟ να κατανοήσουν σε βάθος τα κύρια κοινωνικά, περιβαλλοντικά ή πολιτισμικά προβλήματα και να βρουν προσαρμοσμένες λύσεις σε αυτά, πράγμα που συνήθως δεν μπορούν να κάνουν οι τοπικές κυβερνήσεις (λόγω νομικών, γραφειοκρατικών ή χρονικών περιορισμών). Ως ιδιωτικοί οργανισμοί, οι ΜΚΟ παρέχουν λύσεις σε κοινά ζητήματα με μεγαλύτερη αυτονομία σε σχέση με τις τοπικές κυβερνήσεις και για αυτό τον λόγο αρκετές φορές συνεργάζονται. Επίσης, οι ΜΚΟ συχνά διαθέτουν ειδικούς από διάφορους τομείς, όπως επιστημονικούς, κοινωνικούς, πολιτισμικούς και αθλητικούς που μπορούν να συνεισφέρουν με τις πολύτιμες και αξιόπιστες συμβουλές τους σε διαδικασίες χάραξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων εντός Ευρώπης.

Οι συγκεκριμένοι οργανισμοί έχουν επίσης μεγάλο αντίκτυπο στην ευαισθητοποίηση του κοινού και είναι σε θέση να προσελκύσουν και να κινητοποιήσουν τους πολίτες στην αντιμετώπιση πιεστικών ζητημάτων, συμβάλλοντας όχι μόνο στην εκπαίδευση του πληθυσμού αλλά και στην προώθηση των ενεργών πολιτών, των δημοκρατικών αξιών και της συνεκτικής κοινωνίας. Στην πράξη, τα Ηνωμένα Έθνη δήλωσαν πως οι οργανισμοί του Τρίτου Τομέα είναι «ζωτικής σημασίας για την εφαρμογή της Ατζέντας για το 2030 για την Αειφόρο Ανάπτυξη και την επίτευξη των Στόχων της Αειφόρου Ανάπτυξης» και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αναζητούν όλο και περισσότερο στον Τρίτο Τομέα τα μέσα για τη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών και την προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της κοινωνικής ένταξης. Ο Παράπλευρος Λογαριασμός των Ηνωμένων Εθνών του 2018 για τα Μη Κερδοσκοπικά και Συναφή Ιδρύματα και την Εθελοντική Εργασία, επιβεβαιώνει το σημαντικό ρόλο του Τρίτου Τομέα στις ευρωπαϊκές κοινότητες σε θέματα, όπως η καταπολέμηση της φτώχειας, η επίτευξη ασφάλειας τροφίμων η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση, η προώθηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, η ενσωμάτωση μειονοτήτων και άλλων περιθωριοποιημένων ομάδων, μεταξύ πολλών άλλων.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας συμβουλευτείτε τον Παράπλευρο Λογαριασμό των Ηνωμένων Εθνών του 2018 για τα Μη Κερδοσκοπικά και Συναφή Ιδρύματα και την Εθελοντική Εργασία [εδώ](#) και την έρευνα του NGEurope «ΜΚΟ στην Ευρώπη: Μία έρευνα για τη διάγνωση ευκαιριών και αναγκών» [εδώ](#).

2. ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Πριν την ίδρυση μιας ΜΚΟ, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη πολλά ζητήματα.

- Αρχικά, πρέπει να θυμάστε πως η διαχείριση μιας ΜΚΟ απαιτεί πολλή δουλειά και χρόνο. Προσφέρει μεγάλη ικανοποίηση όταν κάνεις τη διαφορά στην κοινότητά σου (ή ακόμα και στον κόσμο!), αλλά είναι επίσης και μεγάλη δέσμευση. Επομένως, βεβαιωθείτε ότι πραγματικά το θέλετε.
- Ερευνήστε διεξοδικά την ιδέα σας. Συνηθίζεται να βλέπουμε πολλές ΜΚΟ να κάνουν παρόμοια δουλειά, με παρόμοιους στόχους και αποστολή και συχνά στην ίδια περιοχή. Φροντίστε να ερευνήσετε ποιες άλλες ΜΚΟ υπάρχουν και να αναλύσετε τι κάνουν. Σκεφτείτε αν αξίζει να ενταχθείτε στις προσπάθειές τους αντί να ιδρύσετε μία ακόμη ΜΚΟ. Η συγκεκριμένη έρευνα είναι επιπροσθέτως μία πολύτιμη ευκαιρία δικτύωσης και θα σας βοηθήσει να μάθετε τι είδους συνεργασίες μπορείτε να κάνετε.
- Βεβαιωθείτε ότι γνωρίζετε την εγχώρια νομοθεσία σχετικά με τον Τρίτο Τομέα. Υπάρχουν διάφοροι τύποι ΜΚΟ και είναι σημαντικό να γνωρίζετε το νομικό πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες του κάθε τύπου. Ενημερωθείτε επίσης σχετικά με τους χρηματοοικονομικούς κανόνες και τις αντίστοιχες δαπάνες για την έναρξη και διαχείριση της ΜΚΟ. Η διαδικασία μπορεί να είναι πολύ γραφειοκρατική, να προκαλεί σύγχυση και ίσως λίγη απογοήτευση.
- Μόνο η ιδέα δεν είναι αρκετή. Είναι πολύ σημαντικό να καθοριστούν σαφώς οι στόχοι της ΜΚΟ. Σε ποιο τομέα θέλετε να εργαστείτε; Ποιος είναι ο επιθυμητός αντίκτυπος της εργασίας σας; Ποιες δεξιότητες θα πρέπει να διαθέτουν τα μέλη της βασικής ομάδας; Θέστε ορισμένους στόχους που θα σας καθοδηγήσουν και θα ορίσουν την αποστολή της ΜΚΟ.
- Μετά τον καθορισμό στόχων είναι πολύ σημαντικό να σκιαγραφήσετε ένα σχέδιο δράσης. Προσπαθήστε να προβλέψετε τι μπορεί να πάει στραβά και προετοιμαστείτε. Εάν είστε καιρό σε αυτή την κατάσταση, θέστε μελλοντικούς στόχους και σχεδιάστε πως θα τους επιτύχετε.
- Το πάθος είναι πολύ σημαντικό, αλλά είναι καίριο να περιβάλλετε από ανθρώπους που μοιράζονται με εσάς το ίδιο πάθος και όραμα. Είναι επίσης πολύ χρήσιμο να έχετε μια ομάδα με διαφορετικές δεξιότητες αποτελούμενη από άτομα που γνωρίζουν χρηματοοικονομικά, μάρκετινγκ, σχεδιασμό προϊόντων, διαχείριση έργων, ή ειδικεύονται στον τομέα δραστηριοποίησης της ΜΚΟ.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα πρώτα βήματα πριν από την ίδρυση μιας ΜΚΟ ή άλλα ζητήματα που θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας κατά τη δημιουργία μιας ΜΚΟ, μπορείτε να κατεβάσετε το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα του NGEurope που είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του έργου.

3. ΠΩΣ ΝΑ ΙΔΡΥΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

3.1. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην Ελλάδα, το νομικό πλαίσιο για την «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία» ορίζεται από τον **Νόμο 4430/2016**, ο οποίος ρυθμίζει θέματα που αφορούν στη σύσταση, λειτουργία και διοικητική εποπτεία των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Με τον παρόντα νόμο ορίζονται οι αναγκαίες έννοιες, οι αποδεκτές νομικές μορφές των φορέων (τύποι ΜΚΟ), οι διαδικασίες ίδρυσης μιας ΜΚΟ και οι εθνικές χρηματοδοτικές ευκαιρίες.

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν ακόλουθοι ορισμοί:

- **«Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία»** ορίζεται το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων που στηρίζονται σε μία εναλλακτική μορφή οργάνωσης των σχέσεων παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, βασισμένη στις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, της συνεργασίας, καθώς και του σεβασμού στον άνθρωπο και το περιβάλλον.
- **«Συλλογική ωφέλεια»** ορίζεται η από κοινού εξυπηρέτηση των αναγκών των μελών του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, μέσα από τη διαμόρφωση ισότιμων σχέσεων παραγωγής, τη δημιουργία θέσεων σταθερής και αξιοπρεπούς εργασίας, τη συμφιλίωση προσωπικής, οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.
- **«Κοινωνική ωφέλεια»** ορίζεται η εξυπηρέτηση κοινωνικών αναγκών τοπικού ή ευρύτερου χαρακτήρα με την αξιοποίηση της κοινωνικής καινοτομίας, μέσα από δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης» ή παροχής «κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος» ή κοινωνικής ένταξης.
- **«Κοινωνική καινοτομία»** ορίζεται η παραγωγή προϊόντων και η παροχή υπηρεσιών, οι οποίες αποσκοπούν στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, τη συμφιλίωση παραγωγής και κατανάλωσης, την εναρμόνιση προσφοράς και ζήτησης και τη διαμόρφωση νέου τύπου κοινωνικών σχέσεων βασιζομένων στη συλλογικότητα και στην ισότητα και όχι στον ανταγωνισμό.
- **«Βιώσιμη ανάπτυξη»** ορίζονται οι οικονομικές δραστηριότητες, εμπορικές ή ανταλλακτικές, που προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα, καθώς και την ισότητα των φύλων, προστατεύουν και αναπτύσσουν τα κοινά αγαθά και προ-ωθούν τη διαγενεακή και πολυπολιτισμική συμφιλίωση, δίνοντας έμφαση στις ιδιαιτερότητες των τοπικών κοινωνιών.
- **«Κοινωνικές υπηρεσίες γενικού συμφέροντος»** ορίζονται οι υπηρεσίες που είναι προσβάσιμες σε όλους, προάγουν την ποιότητα ζωής και παρέχουν κοινωνική προστασία σε ομάδες, όπως ηλικιωμένοι, βρέφη, παιδιά, άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις και περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, την υγεία, την κοινωνική στέγαση, την κοινωνική σίτιση, την παιδική φροντίδα, τη μακροχρόνια φροντίδα και τις υπηρεσίες κοινωνικής αρωγής, χωρίς, ωστόσο, να υποκαθιστούν τις γενικές υποχρεώσεις του κράτους στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.
- **«Κοινωνική ένταξη»** ορίζεται η δημιουργία των προϋποθέσεων για την ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή ατόμων που ανήκουν στις ευάλωτες και τις ειδικές ομάδες.
- **«Ευάλωτες»** ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια ή λόγω παραβατικής συμπεριφοράς.
- **«Ειδικές»** ορίζονται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας, από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια.
- **«Κοινωνικός αντίκτυπος»** ορίζεται η παραγόμενη συλλογική και κοινωνική ωφέλεια που κομίζει η δραστηριότητα του Φορέα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 3, σε οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο στις τοπικές κοινωνίες.
- **«Εργαλείο Μέτρησης Κοινωνικού Αντικτύπου»** ορίζεται το μοντέλο παρακολούθησης του κοινωνικού αντικτύπου, που ο κάθε φορέας δύναται να συμπληρώνει με σκοπό τη βελτίωση των διαδικασιών λειτουργίας του και την ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων του. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται τα τεχνικά ζητήματα και οι λεπτομέρειες εφαρμογής του.

EUROPE
ACTIVE CITIZENS
THRIVING COMMUNITIES

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

3.2. ΤΥΠΟΙ ΜΚΟ

Σύμφωνα με τον **Νόμο 4430/2016**, οι αποδεκτές μορφές της «Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» στην Ελλάδα είναι:

1. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του **άρθρου 14**, οι οποίες διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- i. Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή, των ατόμων που ανήκουν στις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες. Ποσοστό 30% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες.
- ii. Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων, οι οποίες επιδιώκουν την ένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή των ατόμων που ανήκουν στις Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού. Ποσοστό 50% κατ' ελάχιστον των μελών και των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές ανήκουν υποχρεωτικά σε αυτές τις κατηγορίες.
- iii. Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας, οι οποίες αναπτύσσουν δραστηριότητες «βιώσιμης ανάπτυξης», ή και παρέχουν «κοινωνικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος».

2. Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) (Ν. 2716/1999 Αρ.12, Ν. 1667/1986, Ν. 3842/2010 Αρ. 12), οι οποίοι θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης.

3. Συνεταιρισμοί Εργαζομένων (Αρ. 24), οι οποίοι είναι Αστικοί Συνεταιρισμοί του **Νόμου 1667/1986** με εμπορική δραστηριότητα, και έχουν ως καταστατικό σκοπό τη «συλλογική ωφέλεια». Μέλη τους είναι αποκλειστικά και μόνο φυσικά πρόσωπα, τα οποία επιθυμούν να βιοποριστούν, παράγοντας από κοινού αγαθά και υπηρεσίες για τρίτους. Μέλος ενός Συνεταιρισμού Εργαζομένων δεν μπορεί να είναι μέλος άλλου Συνεταιρισμού Εργαζομένων.

4. Οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, όπως οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (Ν. 4384/2016), Αστικοί Συνεταιρισμοί (Ν. 1667/1986), Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (Αρ. 741-784 Α.Κ.), εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- i. Αναπτύσσει δραστηριότητες συλλογικής και κοινωνικής ωφέλειας.
- ii. Μεριμνά για την πληροφόρηση και τη συμμετοχή των μελών του και εφαρμόζει δημοκρατικό σύστημα λήψης αποφάσεων, σύμφωνα με την αρχή ένα μέλος μία ψήφος, ανεξάρτητα από τη συνεισφορά κάθε μέλους.
- iii. Διανέμει τα κέρδη ως εξής: τουλάχιστον 5% διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικού, έως 35% αποδίδεται στους εργαζόμενους του Φορέα και το υπόλοιπο διατίθεται για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη διεύρυνση της παραγωγικής του δραστηριότητας.
- iv. Εφαρμόζει σύστημα σύγκλισης στην αμοιβή της εργασίας, κατά το οποίο ο ανώτατος καθαρός μισθός δεν μπορεί να υπερβαίνει περισσότερο από τρεις φορές τον κατώτατο.
- v. Αποβλέπει στην ενδυνάμωση των οικονομικών δραστηριοτήτων του και τη μεγιστοποίηση της παραγόμενης κοινωνικής ωφέλειας μέσω της οριζόντιας και ισότιμης δικτύωσης με άλλους φορείς ΚΑΛΟ.
- vi. Δεν έχει ιδρυθεί και δεν διοικείται άμεσα ή έμμεσα από Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. α' ή β' βαθμού ή από άλλο νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

EUROPE
ACTIVE CITIZENS
THRIVING COMMUNITIES

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

3.3. ΠΩΣ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

Διαδικασία ίδρυσης Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης, Κοινωνικού Συνεταιρισμού Περιορισμένης Ευθύνης ή Συνεταιρισμού Εργαζομένων.

Η σύσταση μιας Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης, ενός Κοινωνικού Συνεταιρισμού Περιορισμένης Ευθύνης ή ενός Συνεταιρισμού Εργαζομένων, απαιτεί επίσημες διαδικασίες εγκατάστασης και ουσιαστικές δράσεις προγραμματισμού για την έναρξη και την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της.

Οι επίσημες υποχρεωτικές διαδικασίες σύστασης αφορούν:

- Εγγραφή στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. Η διαδικασία ίδρυσης είναι απλή και περιγράφεται αναλυτικά στην [Υ.Α. 61621/85 /2643/30-12-2016](#) και περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
 - Υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης με συνημμένο το Καταστατικό και επιπλέον δικαιολογητικά τα οποία περιγράφονται στην Υ.Α και διαφέρουν ανάλογα με την κατηγορία του Φορέα. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω της πύλης kalo.yeka.gr. Μπορείτε να κατεβάσετε το εγχειρίδιο για την εγγραφή [εδώ](#).
 - Έκδοση βεβαίωσης εγγραφής.
 - Έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ειδικά, σε ότι αφορά την ίδρυση Συνεταιρισμών Εργαζομένων απαιτείται και ασφάλιση των μελών τους ως ελεύθερων επαγγελματιών.
 - Με την βεβαίωση εγγραφής και την έναρξη εργασιών, η επιχείρηση μπορεί να ξεκινήσει εμπορική δραστηριότητα.
- Η συμμετοχή και η υπογραφή του καταστατικού από τουλάχιστον πέντε (5) φυσικά ή νομικά πρόσωπα αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής Ωφέλειας, από τουλάχιστον επτά (7) αν πρόκειται για Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης και τουλάχιστον από τρεις (3) αν πρόκειται για Συνεταιρισμούς Εργαζομένων.
- Το καταστατικό του φορέα θα πρέπει να περιέχει και να εξειδικεύει:
 - Την επωνυμία, την έδρα και το σκοπό της Κοιν.Σ.Επ..
 - Για τα φυσικά πρόσωπα: τα ονοματεπώνυμα, τις διευθύνσεις κατοικίας, τους Α.Φ.Μ. των ιδρυτικών μελών και αντίστοιχα για τα νομικά πρόσωπα: την επωνυμία, την έδρα, τον Α.Φ.Μ. και τον αριθμό Γ.Ε.Μ.Η..
 - Τους όρους εξόδου και εισόδου των μελών και τους λόγους αποβολής ενός μέλους.
 - Την έκταση της ευθύνης των μελών.
 - Το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας.
 - Τον ορισμό της προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής που θα μεριμνήσει για την έγκρισή του και τη σύγκληση της πρώτης γενικής συνέλευσης για ανάδειξη των οργάνων διοίκησης της Κοιν.Σ.Επ.

Οι δράσεις προγραμματισμού περιλαμβάνουν την προετοιμασία διαφόρων επιχειρηματικών εργαλείων, όπως έρευνα αγοράς και επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και κινητοποίηση και ενημέρωση δυνητικών συνεργατών προκειμένου να σχηματιστεί ο πυρήνας της επιχείρησης και να προσελκυστούν και άλλα άτομα που πιθανώς να ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν στις δράσεις του φορέα.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας <https://kalo.gov.gr/> και του Γενικού Μητρώου Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας

<https://aplo.yeka.gr/Pages/KoinonikiAllilegiaOikonomia/MitwoForewnKALO.aspx>

Διαδικασία ίδρυσης Αγροτικού Συνεταιρισμού (N. 4384/2016)

Η σύσταση Αγροτικού Συνεταιρισμού απαιτεί τη σύνταξη καταστατικού και την υπογραφή του από είκοσι (20) τουλάχιστον πρόσωπα καθώς και την καταχώρηση του καταστατικού στο βιβλίο μητρώου αγροτικών συνεταιρισμών που τηρείται στο Ειρηνοδίκιο της έδρας του συνεταιρισμού. Κατόπιν ο Αγροτικός Συνεταιρισμός αποκτά νομική προσωπικότητα και εμπορική ιδιότητα. Για τη σύσταση αλιευτικού Αγροτικού Συνεταιρισμού και για τη σύσταση Αγροτικού Συνεταιρισμού στους οποίους συμμετέχουν αποκλειστικά καλλιεργητές βιολογικών προϊόντων απαιτείται ελάχιστος αριθμός δέκα (10) προσώπων. Για την καταχώρηση του καταστατικού κατατίθεται από το προσωρινό διοικητικό συμβούλιο του Αγροτικού Συνεταιρισμού αίτηση στο Ειρηνοδίκαιο. Ο ειρηνοδίκης με πράξη του εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αίτησης διατάσσει ή αρνείται την καταχώρηση του καταστατικού.

Το καταστατικό του Αγροτικού Συνεταιρισμού θα πρέπει να περιέχει και να εξειδικεύει:

- Το ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο ή επωνυμία, κατοικία ή έδρα των ιδρυτικών μελών και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου τους.
- Την επωνυμία, τον διακριτικό τίτλο και την έδρα του Αγροτικού Συνεταιρισμού.
- Τον σκοπό και τις δραστηριότητες του Αγροτικού Συνεταιρισμού.
- Τις προϋποθέσεις εισόδου, εξόδου και διαγραφής των μελών, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αυτών.
- Το κεφάλαιο του Αγροτικού Συνεταιρισμού, τον αριθμό των συνεταιρικών μερίδων, το ύψος της αξίας των μερίδων.
- Το συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών μερίδων - ψήφων, που μπορεί να αποκτήσουν τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού.
- Την έκταση ευθύνης των μελών.
- Τη διαδικασία εκλογής, τους όρους σύγκλησης και λειτουργίας, καθώς και τις αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης του Αγροτικού Συνεταιρισμού (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο και Εποπτικό Συμβούλιο).
- Τον καθορισμό των ελαχίστων ποσοστών επί των πλεονασμάτων χρήσης για τον σχηματισμό αποθεματικών.
- Τη χρονική διάρκεια του Αγροτικού Συνεταιρισμού.
- Τον ορισμό προσωρινής διοίκησης για την έγκριση του καταστατικού και τον χρόνο σύγκλησης της πρώτης Γενικής Συνέλευσης, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης.
- Τους ελεγκτές της πρώτης διαχειριστικής χρήσης.
- Τη λύση και εκκαθάριση του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Μέλος ενός Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορεί να γίνει οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο έχει το νόμιμο δικαίωμα, ασχολείται με οποιαδήποτε συναφή αγροτική δραστηριότητα και πληροί τους όρους του καταστατικού. Επίσης, εφόσον καθορίζεται στο καταστατικό, μέλος του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορεί να γίνει ένας άλλος Αγροτικός Συνεταιρισμός ή νομικό πρόσωπο του οποίου η δραστηριότητα είναι αποκλειστικά γεωργική. Το ποσοστό συμμετοχής νομικών – φυσικών προσώπων καθορίζεται από το καταστατικό.

Τέλος, μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν επενδυτές, των οποίων οι όροι εισόδου και εξόδου, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις καθορίζονται στο καταστατικό. Τα επενδυτικά μέλη είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Διαδικασία ίδρυσης Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας (Άρθρα 741-784 Α.Κ.)

Η Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία διέπεται από τις διατάξεις των Άρθρων 741-784 του Αστικού Κώδικα και τις διατάξεις του Νόμου 4072/2012. Είναι μια συμβατική ένωση δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων με συγκεκριμένη διμερή σύμβαση εταιρικής σχέσης. Οι εταίροι επιδιώκουν έναν κοινό σκοπό, συνεισφέροντας από κοινού. Προαπαιτούμενο για την ίδρυση μιας Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας είναι ο μη κερδοσκοπικός της χαρακτήρας ο οποίος είναι πάντα στη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας Εφορίας, καθώς εξαρτάται από τα γεγονότα και τις περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Μια μη κερδοσκοπική νομική οντότητα δεν έχει κερδοσκοπικό σκοπό και δεν διανέμει τα κέρδη από τις δραστηριότητές της στα μέλη ή τους ιδρυτές της, αλλά τα χρησιμοποιεί για την επίτευξη των στόχων της.

Η ίδρυση μιας Αστικής Μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας απαιτεί:

- Μία σύμβαση (άρθρο 741 Α.Κ.) μεταξύ των εταίρων (τουλάχιστον δύο), η οποία αποτελεί και το καταστατικό της εταιρείας και υπογράφεται από τους ιδρυτές – εταίρους. Το περιεχόμενο της σύμβασης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία των εταίρων, την έδρα της εταιρείας, την επωνυμία της, τον επιδιωκόμενο σκοπό (ο οποίος μπορεί και να είναι εμπορικός), το μετοχικό κεφάλαιο και τη συμμετοχή των εταίρων σε αυτό καθώς και τη διάρκεια και την εκπροσώπηση της εταιρείας.
- Εγγραφή (άρθρο 251 του νόμου 4072/2012) της ιδρυτικής πράξης (εταιρική σύμβαση) με τη συμμετοχή όλων των εταίρων στο ΓΕΜΗ. Αυτή η πράξη αποτελεί συστατικό της δημιουργίας του νομικού προσώπου.

4. ΠΩΣ ΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

4.1. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η χρηματοδότηση είναι ζωτικής σημασίας για τη λειτουργία μιας ΜΚΟ. Ακόμα και αν η περισσότερη εργασία προέρχεται από εθελοντές, σκεφτείτε πως κάποια στιγμή θα χρειαστεί να προσλάβετε συνεργάτες πλήρους ή μερικής απασχόλησης, όπως επίσης παρόχους υπηρεσιών και ειδικούς. Η λειτουργία της έδρας του οργανισμού έχει επίσης πάγια έξοδα, όπως ενοίκιο, λογαριασμοί κοινής ωφελείας, υπηρεσίες καθαρισμού, ασφάλιση, εξοπλισμό, κτλ. που θα πρέπει να υπολογίσετε. Παρόλο που πολλοί οργανισμοί εξαρτώνται από κρατικές επιχορηγήσεις ή δημόσια χρηματοδότηση για να λειτουργήσουν, υπάρχουν πολλές επιλογές για αυτοχρηματοδότηση που δεν εξαρτώνται από την ύπαρξη προγραμμάτων χρηματοδότησης και αποτελούν πολύτιμες πηγές εισοδήματος για ΜΚΟ, όπως:

- Συνδρομές μελών
- Παροχή υπηρεσιών
- Πώληση προϊόντων
- Δωρεές
- Χορηγίες
- Συλλογική χρηματοδότηση (crowdfunding)
- Έρανοι
- Ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών

4.2. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες χρηματοδότησης παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων των βραβείων που αξίζει να εξερευνήσετε.

- **The Arctic Fox Initiative** –ετήσια ευκαιρία χρηματοδότησης ΜΚΟ σε όλο τον κόσμο που ασχολούνται με την προστασία του περιβάλλοντος και προωθείται από την εταιρεία Fjällräven.
- **International Terre de Femmes Award** –πρόγραμμα, προωθούμενο από την Yves Rocher Foundation, που βραβεύει τις γυναίκες «που προσπαθούν να διατηρήσουν τη βιοποικιλότητα και να αλλάξουν τον κόσμο».
- **National Geographic Society** – ευκαιρίες χρηματοδότησης για έργα που ασχολούνται με τη διατήρηση της φύσης και την επικοινωνία μεταξύ των επιστημόνων. Συνήθως η χρηματοδότηση είναι για μεμονωμένα άτομα αλλά μπορούν να τη λάβουν και οργανισμοί με περισσότερα μέλη.
- **The Global Fund Foundation** – οργανισμός που επικεντρώνεται αποκλειστικά στην ανάπτυξη φιλανθρωπικής παγκόσμιας κοινότητας με κεντρικό άξονα την ανάπτυξη ανθρώπων.
- **Terra Viva Directory Grants** – πλατφόρμα που μπορείτε να βρείτε πληροφορίες σχετικά με τις επιχορηγήσεις για τη γεωργία, την ενέργεια, το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους στις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου.
- **Funds for NGOs** – κοινωνική επιχείρηση που ιδρύθηκε με σκοπό την αύξηση της βιωσιμότητας των ΜΚΟ σε όλο τον κόσμο. Ο σκοπός επιτυγχάνεται παρέχοντας διαδικτυακούς πόρους σε ΜΚΟ για να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση και την πρόσβασή τους σε δωρητές, πόρους και δεξιότητες.

4.3. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην Ευρώπη υπάρχουν αρκετές ευκαιρίες χρηματοδότησης για ΜΚΟ. Μερικές από αυτές είναι:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει μεγάλα χρηματικά ποσά για διαφορετικούς τύπους δράσεων όπου μπορούν να λάβουν μέρος οι ΜΚΟ:

- **Erasmus+** - Υποστηρίζει δραστηριότητες σε τομείς εκπαίδευσης, κατάρτισης, νεολαίας και αθλητισμού.
- **Europe for Citizens** - Προωθεί την έννοια του Ευρωπαίου πολίτη και χρηματοδοτεί έργα που συμβάλλουν στην κατανόηση της ΕΕ από τους πολίτες της.
- **Creative Europe** - Υποστηρίζει τον ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό, πολιτιστικό και δημιουργικό τομέα.
- **LIFE** - Συνιστά το κύριο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, τη βελτίωση των προστατευόμενων περιοχών, αλλά και την επικοινωνία και την ενημέρωση για περιβαλλοντικά ζητήματα.
- **Interreg** - Προωθεί τη διαπεριφερειακή συνεργασία, προκειμένου να βοηθήσει τις περιφερειακές και τοπικές κυβερνήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν καλύτερη πολιτική.
- **EU Aid Volunteers** - Δίνει ευκαιρίες στους ευρωπαίους πολίτες να συμμετάσχουν σε έργα ανθρωπιστικής βοήθειας.
- **WelcomEurope** - Προσφέρει μια λίστα ευρωπαϊκών επιδοτήσεων σχετικά με την ανάπτυξη των ΜΚΟ.

Εκτός από τις επιχορηγήσεις της ΕΕ, υπάρχουν και άλλες ευκαιρίες χρηματοδότησης σε ολόκληρη την Ευρώπη, όπως:

- **EEA Grants** - Δίνει επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και στοχεύουν στην προώθηση μιας πιο ισότιμης Ευρώπης, τόσο κοινωνικά όσο και οικονομικά.
- **The Europa Nostra Awards** - Αναγνωρίζει τα καλύτερα επιτεύγματα στη διατήρηση, την έρευνα, την αφοσιωμένη υπηρεσία καθώς και την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ευαισθητοποίηση.
- **The Good Lobby Awards** - Αναγνωρίζει τα πιο επιτυχημένα έργα των πολιτών και συνεργασίας μεταξύ των πολιτών - είτε είναι επαγγελματίες είτε εθελοντές - εταιρειών οργανώσεων πολιτών, πολιτικών εκπροσώπων, ακαδημαϊκών ή/και ιδρυμάτων.

4.4. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Προγράμματα (ΕΠ) που έχει ως στόχο:

- να συμβάλει στην αναστροφή μείωσης της παραγωγικής βάσης της περιοχής και σταδιακά να την αναδιαρθρώσει μέσω ενίσχυσης σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας και με μειωμένο αντίκτυπο στο περιβάλλον, με στόχο τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ενίσχυση της εξωστρέφειας, καινοτομία και την έξυπνη χρήση των ΤΠΕ, δημιουργώντας επιχειρηματικές υποστηρικτικές δομές και μηχανισμούς.
- να βελτιώσει την ελκυστικότητα της περιφέρειας ως τόπο διαμονής και προσέλκυσης επενδύσεων μέσω της προστασίας και της βιώσιμης διαχείρισης του περιβάλλοντος και να προωθήσει την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ενταξίση με το Ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο.
- να διασφαλίσει την κοινωνική συνοχή μέσω παρεμβάσεων. Ο στόχος είναι η δημιουργία ενός πλαισίου προστασίας και υποστήριξης ευπαθών ομάδων και να αμβλυνθούν οι παράγοντες που επιδεινώθηκαν από την κρίση, οι οποίοι οδηγούν τμήματα πληθυσμού της περιφέρειας στη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Οι παρεμβάσεις εστιάζουν στην ένταξη / επανένταξη στην αγορά εργασίας στοχοθετημένων ομάδων με τα μεγαλύτερα προβλήματα, στη βελτίωση πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και υγείας και στην προώθηση ίσων ευκαιριών και μέσω της δημιουργίας υποδομών εκπαίδευσης και υγείας.

Η στήριξη του ΕΠ θα συμβάλει σημαντικά στην προώθηση των ακόλουθων βασικών ευρωπαϊκών και εθνικών αναπτυξιακών προτεραιοτήτων:

- «Ενίσχυση των μηχανισμών και επενδύσεων από τις ΜΜΕ στην περιφέρεια της Αττικής σε έρευνα και ανάπτυξη» (ΕΤΠΑ - 2,6 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): ενίσχυση των δεσμών μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών ιδρυμάτων και αύξηση των επιχειρησιακών επενδύσεων σε Ε&Α, κατά 64 %, σε τομείς που προσδιορίστηκαν μέσω της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της περιοχής (RIS3).
- «Διάχυση και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ μέσω χρήσης των ΤΠΕ» (ΕΤΠΑ - 3,5 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): Προώθηση χρήσης των ΤΠΕ από τις ΜΜΕ και ενίσχυση των ΤΠΕ σε ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική παιδεία, ηλεκτρονική ένταξη, ηλεκτρονικό πολιτισμό και ηλεκτρονική υγεία.
- «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των ΜΜΕ - Βελτίωση ελκυστικότητας της περιφέρειας της Αττικής για επενδύσεις και καινοτόμο επιχειρηματικότητα» (ΕΤΠΑ - 11,6 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): υποστήριξη προς ΜΜΕ και κυρίως σε νέες ΜΜΕ στηρίζοντας συνεργατικούς σχηματισμούς και επιχειρηματικές θερμοκοιτίδες, παρέχοντας κεφάλαιο και χρηματοδότηση για επενδυτικά σχέδια αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού, υποστήριξη της εξωστρέφειας των ΜΜΕ.
- «Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, της χρήσης ΑΠΕ και της συμπαράγωγής και προώθησης χαμηλών εκπομπών άνθρακα σε αστικές περιοχές» (ΕΤΠΑ - 6,9 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): δράσεις για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης ειδικά στον επιχειρηματικό και δημόσιο τομέα και σε περιορισμένο αριθμό ιδιωτικών κατοικιών στο πλαίσιο δράσεων για την αστική αναζωογόνηση. Πιλοτική δράση για τη συμπαράγωγή θέρμανσης και ηλεκτρικής ενέργειας σε δημόσια κτίρια.
- «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνου» (ΕΤΠΑ - 8,4 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): αντιπλημμυρικά έργα και ενίσχυση μηχανισμών πυροσβεστικών υπηρεσιών και πολιτικής προστασίας, περιορισμένη παρέμβαση σε περιοχές NATURA 2000.
- «Βελτίωση της ποιότητας ζωής σε αστικό περιβάλλον» (ΕΤΠΑ - 13,6 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): εναρμόνιση με το Ευρωπαϊκό περιβαλλοντικό κεκτημένο στη διαχείριση λυμάτων, σε δράσεις ανακύκλωσης σχετικά με τη διαχείριση στερεών αποβλήτων και εγκαταστάσεων σε μικρά νησιά, πιλοτικές δράσεις για βιολογικά απόβλητα, δίκτυα ύδρευσης, προστασία πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη.
- «Ενίσχυση περιφερειακής κινητικότητας και των πολυτροπικών μεταφορικών συνδέσεων της περιφέρειας Αττικής» (ΕΤΠΑ - 14,7 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): ενίσχυση της θέσης του λιμανιού του Πειραιά στο σύστημα κρουαζιερόπλοιων στην Μεσόγειο θάλασσα (δημιουργία 2 αποβαθρών για κρουαζιερόπλοια στο λιμάνι του Πειραιά) σε ευθυγράμμιση με το σύμφωνο εταιρικής σχέσης, η ενίσχυση της οδικής ασφάλειας θα πρέπει να αυξηθεί, η προέκταση των γραμμών του τραμ και ολοκλήρωση των οδικών συνδέσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ έχουν προγραμματιστεί.
- «Προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και προσαρμοστικότητα στους τομείς της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης» (ΕΚΤ - 1,9 % της χρηματοδότησης της ΕΕ).
- «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων - διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής» (ΕΚΤ - 23,3 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): εκτιμάται ότι θα παρέχεται στοχοθετημένη υποστήριξη σε κοινωνικές υποδομές και υποδομές υγείας, καθώς και πρόσβαση στην απασχόληση σε μη προνομιούχες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια άνεργων, και προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά και οι άστεγοι, προώθηση ίσων ευκαιριών, υποστήριξη σε κοινωνικές επιχειρήσεις.
- «Ανάπτυξη - αναβάθμιση στοχοθετημένων κοινωνικών υποδομών και υποδομών υγείας» (ΕΤΠΑ - 5,8 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικών και υγειονομικών υπηρεσιών σε μη προνομιούχες περιοχές.
- «Ανάπτυξη - αναβάθμιση στοχοθετημένων κοινωνικών υποδομών εκπαίδευσης» (ΕΤΠΑ - 5,8 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): επενδύσεις σε υποδομές για την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση.
- «Προώθηση της χρήσης των ΤΠΕ» (ΕΤΠΑ - 1,4 % και ΕΚΤ - 0,5 % της χρηματοδότησης της ΕΕ αντίστοιχα): παροχή τεχνικής βοήθειας.

Διαχειριστικές αρχές για τα επιχειρησιακά προγράμματα στην Ελλάδα:

- **Αττική**
- **Κεντρική Μακεδονία**
- **Ηπειρωτική Ελλάδα**
- **Κρήτη**
- **Ανατολική Μακεδονία - Θράκη**
- **Ήπειρος**
- **Νησιά Ιονίου**
- **Βόρειο Αιγαίο**
- **Πελοπόννησος**
- **Νότιο Αιγαίο**
- **Θεσσαλία**
- **Δυτική Ελλάδα**
- **Δυτική Μακεδονία**

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία

Το συγκεκριμένο ΕΠ συμβάλει σημαντικά στην προτεινόμενη μετάβαση του μοντέλου ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας από τους μη-εμπορικούς στους εμπορικούς τομείς, και της ανάπτυξης συνεργατικών σχηματισμών των καινοτόμων και εξωστρεφών τομέων με βιώσιμο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Μια ζωτική πτυχή του ΕΠ είναι η συνάρθρωσή του με τα Περιφερειακά ΕΠ όσον αφορά τη στήριξη των προτεραιοτήτων που επισημάνθηκαν μέσω των εθνικών/περιφερειακών στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης (RIS3) στο κατάλληλο επίπεδο. Η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση θα συμβάλει επίσης στην αναβάθμιση των υποδομών της χώρας στους τομείς που ενισχύουν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και του αποτελέσματος των επιχειρήσεων (κυρίως των υποδομών των ερευνητικών κέντρων, της ευρυζωνικότητας και της NGA καθώς και των παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης). Η χρήση χρηματοοικονομικών εργαλείων προβλέπεται στους περισσότερους ειδικούς στόχους (συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την ενεργειακή απόδοση), όπου χρειάζεται και αναλόγως των αποτελεσμάτων των συνεχιζόμενων εκ των προτέρων αξιολογήσεων. Το ΕΠ συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.

Το ΕΠ θα συμβάλει στην προώθηση των εξής βασικών προτεραιοτήτων:

- «Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με τομεακές προτεραιότητες» (ΕΤΠΑ – 50,79 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): αύξηση του δυναμικού έρευνας και των ιδιωτικών επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη, προώθηση της καινοτομίας και του αποτελέσματος των ΜΜΕ, ιδιαίτερα σε τομείς με ανταγωνιστικό πλεονέκτημα (αγροδιατροφικός, ενέργεια, εφοδιαστική αλυσίδα, πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, περιβάλλον, τουρισμός/πολιτισμός, ΤΠΕ, υγεία, Υλικά/Κατασκευές).
- «Προσαρμοστικότητα των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και του επιχειρηματικού περιβάλλοντος προς τις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις» (ΕΚΤ – 18,18 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): στοχεύοντας την αντιστοίχιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων και των επιχειρήσεων με τις αναπτυξιακές ανάγκες. παράλληλα, η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στην επάρκεια της δημόσιας διοίκησης να διευκολύνει τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- «Ανάπτυξη μηχανισμών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας» (ΕΤΠΑ – 29,19 % της χρηματοδότησης της ΕΕ): επένδυση στην αναβάθμιση των υποδομών της χώρας στους τομείς που ενισχύουν την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και του αποτελέσματος των επιχειρήσεων (κυρίως των υποδομών των ερευνητικών κέντρων, της ευρυζωνικότητας και της NGA καθώς και των παρεμβάσεων ενεργειακής απόδοσης).

- Προώθηση της χρήσης των ΤΠΕ» (ΕΤΠΑ – 1,50 % και ΕΚΤ 0,34 % της χρηματοδότησης της ΕΕ αντίστοιχα): παροχή τεχνικής βοήθειας.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα:

https://ec.europa.eu/regional_policy/el/atlas/programmes/

Τέλος, σύμφωνα με τον **Νόμο 3908/2011**, όλοι οι Φορείς της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας στην Ελλάδα έχουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση από το Ταμείο Κοινωνικών Χρηματοδοτήσεων, το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης και εάν ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες μπορούν να ενσωματωθούν στην υποστήριξη των προγραμμάτων επιχειρηματικότητας του ΟΑΕΔ. Επιπλέον, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα της γενικής κυβέρνησης, μπορούν να παραχωρήσουν τη χρήση της περιουσίας τους σε Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με σκοπό την ενίσχυση των συλλογικών δραστηριοτήτων και των κοινωνικών παροχών τους.

5. ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΤΕ ΜΙΑ ΜΚΟ

5.1. ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Η διαχείριση μιας ΜΚΟ μπορεί να είναι λίγο δύσκολη και να προκαλεί σύγχυση ειδικά αν δεν υπάρχει αντίστοιχη εμπειρία. Ακολουθούν συμβουλές που μπορεί να σας φανούν χρήσιμες:

- **Δικτυωθείτε.** Στον τομέα των ΜΚΟ η δικτύωση είναι πολύ σημαντική. Η επίσκεψη σε εκθέσεις, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις είναι σημαντική, προκειμένου να γνωστοποιήσετε τον οργανισμό σας και να γνωρίσετε άτομα-κλειδιά για συνεργασίες ή για ανάπτυξη έργων από κοινού.
- **Να είστε καινοτόμοι αλλά ρεαλιστές.** Οι ηγέτες των ΜΚΟ, οι εργαζόμενοι ή οι εθελοντές συχνά παρακινούνται από το πάθος και την αίσθηση της αποστολής. Ενστικτωδώς αποδέχονται όλα τα πιθανά έργα που έρχονται στο δρόμο τους. Να είστε ρεαλιστές σχετικά με την ικανότητα της ΜΚΟ και να σκέφτεστε εάν έχετε τους απαιτούμενους πόρους (ή μέσα για να τους αποκτήσετε) πριν αποδεχτείτε ένα νέο έργο.
- **Να είστε αποτελεσματικοί στην επικοινωνία.** Όσον αφορά την επικοινωνία με το κοινό, είναι θεμελιώδες να γνωρίζετε ποιο είναι το κοινό-στόχο σας και ποια κοινωνική πλατφόρμα χρησιμοποιεί. Η διατήρηση ενός δυναμικού λογαριασμού στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης απαιτεί πολύ χρόνο. Επομένως είναι σημαντικό να επιλέξετε το καλύτερο κανάλι επικοινωνίας για να αποφύγετε τη σπατάλη χρόνου σε πλατφόρμες που δεν θα έχουν επισκεψιμότητα ή αντίκτυπο.
- **Να είστε σίγουροι για όσα λέτε.** Οι άνθρωποι βασίζονται στις ΜΚΟ για να λάβουν αξιόπιστες πληροφορίες. Επομένως, βεβαιωθείτε ότι σε όλες τις επικοινωνίες και τις δημοσιεύσεις σας χρησιμοποιείτε έγκυρα και επικαιροποιημένα στοιχεία.
- **Επικοινωνήστε καθαρά.** Αποφύγετε την τεχνική ορολογία. Χρησιμοποιήστε απλές προτάσεις και σωστά γραμμένες για να μεταφέρετε το μήνυμά σας.
- **Μοιραστείτε τη δουλειά σας.** Οι ιστοσελίδες είναι ένας πολύ καλός τρόπος για να παρουσιάσετε τη δουλειά και το έργο της ΜΚΟ. Ακόμα κι αν δεν κάνετε τακτικές αναρτήσεις σε αυτήν, είναι πάντα ένα καλό μέσο για πιθανούς συνεργάτες, χορηγούς ή άτομα για να μάθουν περισσότερα για το έργο της ΜΚΟ.
- **Αλληλεπιδράστε με τα μέλη σας.** Οι συνδρομές μπορούν να αποτελέσουν σημαντική πηγή εισοδήματος για τη ΜΚΟ. Ωστόσο, μετά τον πρώτο χρόνο, μπορεί να είναι δύσκολο για τα μέλη να συνεχίσουν να πληρώνουν. Ως εκ τούτου, είναι απαραίτητο να βρείτε στρατηγικές που θα παρακινήσουν τα μέλη να συνεχίσουν να υποστηρίζουν τη ΜΚΟ. Βεβαιωθείτε ότι παρέχετε πλεονεκτήματα για να μείνουν μέλη και τα ενημερώνετε συστηματικά για το έργο που έχει γίνει καθώς και για το πώς αξιοποιείτε τα χρήματά τους. Να είστε απόλυτα διαφανείς με τα χρηματοοικονομικά.
- **Προγραμματίστε το μέλλον.** Η χρηματοδότηση είναι θεμελιώδης σε οποιαδήποτε ΜΚΟ. Είναι σημαντικό να προβλέψετε τις δαπάνες και τα κέρδη στις αρχές του έτους και να παρακολουθείτε καλά τον προϋπολογισμό σας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Υπάρχουν πάντα απροσδόκητα έξοδα ή κέρδη, επομένως είναι σημαντικό να προγραμματίζετε και να έχετε εναλλακτικό σχέδιο όταν χρειάζεται.
- **Οργανώστε τα δεδομένα σας.** Βεβαιωθείτε ότι γνωρίζετε όλα τα νομικά έγγραφα που πρέπει να τηρείτε. Διατηρήστε όλες τις δραστηριότητες, τα οικονομικά στοιχεία και τις λοιπές εκθέσεις οργανωμένες και εύκολα προσβάσιμες σε περίπτωση που χρειάζεστε πληροφόρηση. Η τήρηση καλών αρχείων μπορεί να εξοικονομήσει πολύ χρόνο.
- **Γίνετε το παράδειγμα.** Εάν θέλετε να είναι όλοι (π.χ. συνάδελφοι, ΜΚΟ, μέλη) αφοσιωμένοι, οργανωμένοι και συνεπείς, πρέπει να είστε οι πρώτοι που θα το κάνετε. Τα μέλη και οι εθελοντές πρέπει να αισθάνονται ότι εμπνέονται και επενδύουν χρόνο και έργο σε ένα αξιόπιστο ίδρυμα που διοικείται από υπεύθυνα άτομα. Να θυμάστε ότι οι ανθρώπινες αξίες είναι πιο σημαντικές από τις τεχνικές δεξιότητες.

5.2. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

Όπως προαναφέρθηκε, η τήρηση αρχείων είναι πολύ σημαντική σε κάθε ΜΚΟ τόσο για νομικούς όσο και για διοικητικούς λόγους. Ως εκ τούτου, **εδώ** μπορείτε να βρείτε μερικά υποδείγματα που μπορείτε να κατεβάσετε για να σας βοηθήσουν στο διοικητικό έργο καθημερινά:

- Τα **πρακτικά** είναι νομικά έγγραφα που χρησιμοποιούνται για την τεκμηρίωση των αποφάσεων που λαμβάνονται συλλογικά, αλλά δεν υπάρχουν κανόνες για τον τρόπο σύνταξής τους. Σας παρέχουμε δύο διαφορετικά παραδείγματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διαφορετικές καταστάσεις. Το πρώτο παράδειγμα είναι ένα καλό μοντέλο για την καταχώριση αποφάσεων για πιο τακτικές συνεδριάσεις και το δεύτερο παράδειγμα είναι ένα πιο επίσημο έγγραφο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, για παράδειγμα, για την τεκμηρίωση εκλογής μέλους / συμβουλίου. Ωστόσο, το μοντέλο πρακτικών εξαρτάται πάντα από τον τρόπο λειτουργίας της ΜΚΟ και από τις συνήθειες πολιτιστικές ή νομικές μορφές που χρησιμοποιούνται στη χώρα σας.
- Τα **υποδείγματα προσφορών** είναι σημαντικά ιδίως εάν παρέχετε υπηρεσίες σε άλλα ιδρύματα ή άτομα. Φροντίστε να είστε πολύ συγκεκριμένοι για το τι περιλαμβάνεται και τι δεν περιλαμβάνεται στην τιμή.
- Ένα **γενικό υπόδειγμα εγγράφου** είναι πάντα βολικό σε περίπτωση που θέλετε να εκδώσετε ένα δελτίο τύπου, να κάνετε μια πρόσκληση για μια εκδήλωση, μια πρόταση ή μια πιο γενική κατάσταση.
- Τα **υποδείγματα καθημερινής διαχείρισης** είναι χρήσιμα για να παρακολουθείτε καθημερινές διοικητικές καταστάσεις, όπως η αναζήτηση υλικού από συνεργάτες (για να μάθετε πού είναι το υλικό και ποιος το χρησιμοποιεί), αρχεία καταγραφής αυτοκινήτων, αποθέματα και άλλα.
- Ο **έλεγχος του προϋπολογισμού** είναι επίσης πολύ σημαντικός σε κάθε ΜΚΟ και είναι σημαντικό να γίνεται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για να είστε σίγουροι ότι δεν υπάρχουν περιττές δαπάνες και ότι τα κεφάλαια είναι αρκετά για να καλύψουν όλες τις δαπάνες. Αυτός είναι ένας πολύ βασικός και απλός έλεγχος προϋπολογισμού για τρέχουσα χρήση. Για νομικούς σκοπούς, είναι απαραίτητο να διατηρήσετε ένα πιο λεπτομερές έγγραφο. Φροντίστε να γνωρίζετε όλες τις νομικές και οικονομικές προδιαγραφές στη χώρας σας.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2017-1-PT01-KA204-035759

This project has been funded with support from the European Commission.

This publication [communication] and all its contents reflect the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Partners

www.ngeurope.net

